

Zkušenosti s využitím fondů EU v letech 2007-2013 v Olomouckém kraji

Olomouc: 18. 9. 2012

OSNOVA PREZENTACE

1. ROP Střední Morava v číslech 08/2012
2. Několik poznámek k architektuře 2007-2013
3. Klíčové zkušenosti ROP Střední Morava
4. Jaké jsou hlavní výzvy pro období 2014+
5. Závěrečné shrnutí

1. ROP Střední Morava v číslech 08/2012

Celkový finanční rámec ROP SM činí cca. **17,5 mld. Kč**
(s ohledem na aktuální propočet kursu Kč/EUR)

- z toho je již vázáno na schválené či ukončené projekty **16 mld. Kč**
- na poslední vyhlašované výzvy zůstává **cca. 1,5 mld. Kč**
(z toho cca. 700 mil. Kč vychází ze změn Programu)

- Proplacené finanční prostředky **9,3 mld Kč**
- Certifikované finanční prostředky **7,5 mld Kč**
- Počet přijatých projektů **1738 za 27,2 mld**
- počet schválených projektů **852 za 16 mld. Kč**
- Počet ukončených projektů **536 za 8,2 mld. Kč**
- Počet podpořených pracovních míst **1125**, z toho v cestovním ruchu **798**

2. Několik poznámek k architektuře 2007-2013

Co je globálním cílem z tzv. Národního strategického referenčního rámce –“NSRR“ pro období 2007-2013

Kapitola 7.2.2. Globální cíl

Globálním cílem je přeměna socioekonomického prostředí ČR v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby ČR byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím **trvalého posilování konkurenceschopnosti** bude dosahováno udržitelného růstu s cílem **dosáhnout hospodářské úrovně EU-25**. ČR bude **usilovat o růst zaměstnanosti** a o vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva.

2. Několik poznámek k architektuře 2007-2013

Citace z dokumentu MMR: „**ROPy nesplnily cíl, který dle NSRR měly -vyvážený rozvoj území a snížení disparit**“ (MMR, květen 2012, kap. Vymezení operačních programů pro programové období 2014-2020, str. 32)

Citace z NSRR (červenec 2007), Strategický cíl Vyvážený rozvoj území , priorita A. Vyvážený rozvoj regionů:

Zaměření klíčových intervencí: „intervence s regionální dimenzí, které jsou speciální částí tematických intervencí, zejména **podpora podnikání** včetně prostorového aspektu vybraných odvětvových politik, dále **rozvoj lidských zdrojů a vzdělání a rozvoj dopravní sítě**,

Implementace: Cíle priority bude dosaženo pomocí **synergického působení intervencí realizovaných prostřednictvím tematických operačních programů** a ROPů. Koordinace mezi těmito operačními programy bude zajištěna spoluprací mezi relevantními řídicími orgány a/nebo monitorovacími výbory. Za **efektivnost této spolupráce je zodpovědný NOK**, který bude za tímto účelem organizovat setkání Koordinačního výboru “Vyvážený rozvoj území” zahrnující všechny relevantní orgány.

Závěrem:

1. ROPy nemohly samy přispět k vyváženému rozvoji. Toho mělo být dosaženo pomocí synergií intervencí **tematických programů s regionální dimenzí**, které jsou speciální částí tematických intervencí,
2. Jaká je hlavní příčina nesplnění cíle vyváženého rozvoje...koordinace – **spolupráce v praxi nefunguje**
3. ROPy zajistily, že alokace byly vázány na region, a principiálně tak nedochází ke **zvětšování rozdílů jen samotnou existencí ROPů**

Operační programy – cíl Konvergence

OP název	Počet OP	Celkem v mil. Eur	%
OP Podnikání a inovace	1	3 041,3	11,75%
OP věda a výzkum pro inovace	1	2 070,7	8,0%
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	1	1 811,8	7,0%
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1	1 811,8	7,0%
OP Životní prostředí	2	4 917,9	19,0%
OP Doprava	2	5 759,1	22,25%
Integrovaný OP	1	1 553,0	6,0%
Regionální operační programy	7	4 658,0	18,0%
OP Technická asistence	1	258,8	1,0%
Cíl Konvergence - Celkem	17	25 883,4	100%

2. Několik poznámek k architektuře 2007-2013

- Hlavní příčinou počtu operačních programů je rezortismus a absence koncepčního přístupu. Každé ministerstvo chce mít svůj operační program (svou část koláče)
- Hlavní důraz je kladen na vymezení **tzv. překryvů** – tzn. aby nebylo možné financovat stejné aktivity z různých OP
- ROPy jsou ve skutečnosti také tematickým programem (rozdílem je vázání alokace na území NUTS II)
- Stanovení cílů pro jednotlivé OP bylo měkké a stanovováno v době hospodářského růstu

Závěrem:

- Nemůžeme očekávat něco, co není obsaženo ve schválených dokumentech (tlak na efektivitu, měřitelné cíle apod.)
- Územní dimenze a synergie jsou řešeny „formálním přístupem“ či vůbec
- Měli bychom si poctivě vyhodnotit, co se osvědčilo a co nefunguje a proč

3. Klíčové zkušenosti ROP Střední Morava

- Využíváme různé formy podpory, které reagují na potřeby území – **IPRM, IPRU** (integrované plány rozvoje území), **integrované projekty, koncepty**
- Podporujeme **finanční inženýrství** - tzv. fond rozvoje měst – **JESSICA** (tj. návratná forma financování, nástroje, které mají být zvýšeně užívány)
- Podporujeme **inovační aktivity** v rámci tzv. inovačních voucherů v pilotním režimu
- Vytvořili jsme **jedinečný model administrace**, který šetří finanční prostředky žadatelů na přípravu žádostí - úspory žadatelům jsou především na pořízení projektové dokumentace (dosažená úspora ve výši 250 mil. Kč) a snižuje rizika v realizaci a udržitelnosti
- Pracujeme s **analýzou rizik**, abychom snížili rizika „neúspěšné administrace“ jak na straně poskytovatele dotace, tak, u žadatelů

Závěr: v rámci možností umíme hledat řešení tak, abychom umožnili realizaci rozvojových záměrů při práci s riziky

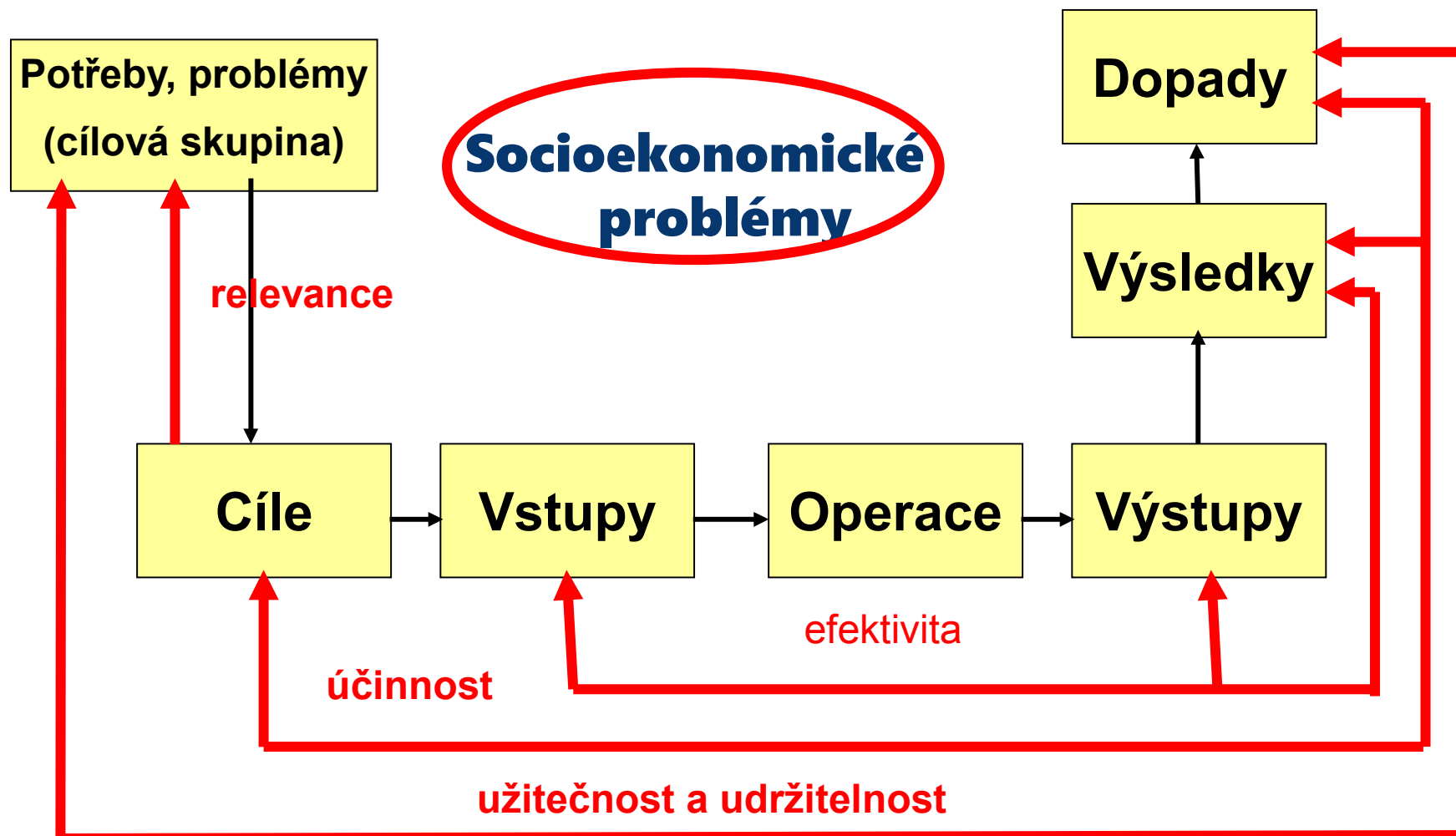

4. Jaké jsou hlavní výzvy pro období 2014+

Abychom mohli skutečně zvýšit efektivitu a synergie investovaných prostředků ve prospěch růstu konkurenceschopnosti ČR, regionů, měst, obcí – potřebujeme především:

1. Účinné plánovací, rozhodovací a realizační mechanismy na úrovni ČR i přímo v území (konceptní přístup a zdravý rozum)
2. Spolupracující partnerství na úrovni ČR i v území
3. Integrovaný přístup (neexistence bariér ve formě finančních nástrojů)
4. Shodu na stanovených cílech (měřitelných) ve vztahu k využití potenciálu a k řešení rozvojových potřeb území
5. Zajištění návaznosti na získané znalosti a zkušenosti (bez „lidí“ s odpovídajícími znalostmi a dovednostmi to nepůjde)

Logika programování a projektů

4. Jaké jsou hlavní výzvy pro období 2014+

Poznámky k plánování a programování

- Hlavním důvodem „složitosti“ stávajícího systému je především nedůsledné plánování (kvalitní analýzy, stanovení cílů, analýza příčin a následků, zaměření intervencí, příprava projektů)
- „Nedůsledné plánování“ je nahrazováno „soutěží projektů“. Soutěž projektů a s tím související administrativní postupy ve většině případů komplikují celý systém
- „Úřednický přístup“ ve skutečnosti znemožňuje zjednodušení

Příležitosti:

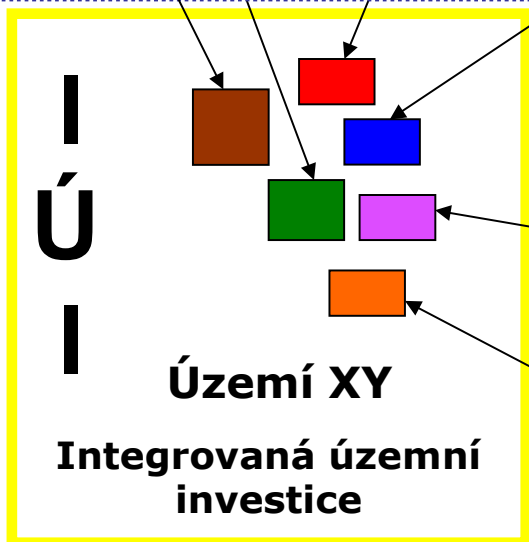
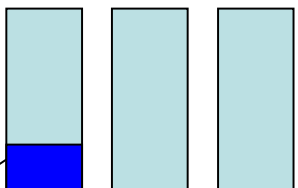
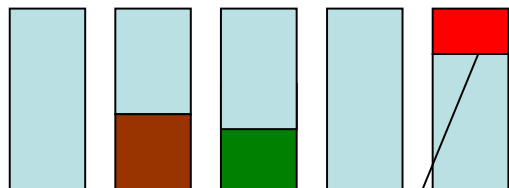
- zkvalitnit plánování - využít zkušeností z realizace IPRM a IPRÚ a dalších nástrojů
- Aplikovat jiné přístupy, ale zajistit kvalitní řídicí a kontrolní systém
- A také využít nově navrhované nástroje v rámci Kohezní politiky k realizaci „integrovaných investic pro rozvoj“ stanových „typů území“

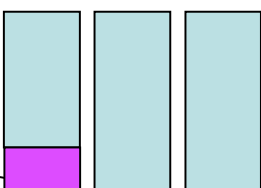
Příklad využití integrované územní investice - IÚI

Regionální operační program
Fond: ERDF

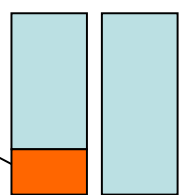
Národní/sectorový OP
Fond: ERDF

ESF OP

Kohezní fond
OP

4. Jaké jsou hlavní výzvy pro období 2014+

Poznámky k partnerství a územnímu přístupu

- Různé cílové skupiny mají v území své nezastupitelné role. Pochopení příležitostí, využití místních znalostí a potenciálu je jedinou možnou cestou pro efektivní investice
- Území, kde skutečně funguje spolupráce všech klíčových partnerů při pochopení rozdílnosti rolí a znalostí souvislostí jsou **schopny lépe obstát v konkurenci**
- Partnerství a víceúrovňové řízení je osvědčeným modelem pro realizaci efektivních investic

4. Jaké jsou hlavní výzvy pro období 2014+

Východiska stejná – výsledky různé:

Nařízení, Metodické pokyny, koordinační mechanismy jsou pro všechny operační programy stejné. Přesto tyto postupy vedou k různým výsledkům... Klíčový je lidský potenciál (znalosti a dovednosti)

Co bychom měli sledovat:

V rámci ČR i v rámci krajů – pokud budeme sledovat cíl dělat věci efektivněji, měli bychom:

- **Vyhodnotit** si pozitivní i negativní **zkušenosti** ze stávajícího období a vést diskusi ke vzájemnému pochopení problémů a příležitostí,
- Navázat na **znalosti, dovednosti a potenciál**, který v kraji máme a zajistit rozvoj znalostí a dovedností pro období 2014+ v rámci partnerství
- Připravit **investiční strategii pro rozvoj Zlínského kraje** a usilovat o její prosazení

5. Závěrečné shrnutí

Co je důležité pro následující období především:

- a) Využití **znalostí a dovedností** (včetně vyhodnocení zkušeností a realizovaných investic - návaznosti)
- b) Strategický přístup a orientace na výsledky – jakou máme představu o **střednědobém investičním plánu pro využití Kohezní politiky** (co chceme financovat při omezení využití fondů, jaké to bude mít přínosy a dopady, jak to zapadá do „dnešní životní situace“?)
- c) **Partnerství a spolupráce**
- d) Využití nových postupů a příležitostí
- e) Vnímání vztahu k území (**víceúrovňová správa**)

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

Ivan Matulík
ředitel Úřadu Regionální rady

www.rr-strednimorava.cz